

met mijn bureau lezing

mees

Palestijnse staat vormt bedreiging voor joodse volk

Goede relatie met burenen voorwaarde voor veiligheid

Professor dr. G. Baramki is rector magnificus van de grootste Palestijnse universiteit (Bir Zeit) in het sinds 1967 door Israël bezette gebied. In 1981 was hij het hoofd van de delegatie, die namens de Raad van Kerken in het Midden Oosten een bezoek bracht aan Nederland. Bij die gelegenheid ontmoette ik hem en zijn vrouw voor het eerst; hij is een rustig, scherpzinnig man die opkomt voor de Palestijnse idealen, maar ervan overtuigd is dat een vreedzaam naast elkaar leven van joden en Palestijnen – elk in hun eigen staat – zowel gewenst als mogelijk is.

door J.M. SNOEK

Twee jaar geleden ontmoette ik het echtpaar opnieuw; zij zijn beiden actief lid van de Oosters-Orthodoxe Kerk en zongen allebei in een kerkkoor. Dat koor oefende in mijn hotel (YWCA te Jeruzalem). Tijdens de pauze vroeg ik hem o.a.: "Hebt u moed voor de toekomst?" Hij glimlachte en antwoordde: "Natuurlijk, we zingen immers." En hij liet me zien wat ze aan het instuderen waren: een cantate 'God is ons een zoon en schild'.

Nu was ik weer in Jeruzalem en ik belde naar huize Baramki. Zijn vrouw nam op. Ik zei, dat ik een ontmoeting met haar en haar man zeer op prijs zou stellen. Haar antwoord was: "Helaas is mijn man in het buitenland, maar ik ben thuis en u bent hartelijk welkom." We maakten een afspraak.

De dochter

Allereerst informeerde ik naar het kerkkoor. Ze vertelde: "Het is erg jammer, maar kerstmis 1987 hebben we voor het laatst een uitvoering gehad, en van repeteren komt ook niet meer. We plachten altijd met kerstmis en met Pasen als koor in de kerkdienst te zingen, maar 's avonds is het tegenwoordig onrustig, met veel militaire controleposten langs de weg. En, eerlijk gezegd, ons hoofd staat er ook niet naar."

Dan vraag ik wat haar persoonlijk het meest getroffen heeft. Ze vertelt: "Allereerst wat mijn dochter overkwam, nu al weer een paar jaar geleden. De universiteit werd door de bezettende macht gesloten; dat is vanaf 1973 tot op heden nu al 15 keer gebeurd. In verband met die sluiting werd een protestdemonstratie gehouden, waaraan ook leerlingen van de middelbare school meededen. Onder hen was onze dochter; ze was toen 14 jaar. Niemand van de betogers was gewapend. Wel droegen ze spandoeken met leuzen zoals: 'Studeren is een democratisch recht.' Toen de optocht in het centrum van het stadje Ramala arriveerde, begonnen de soldaten op de betogers te schieten. Ook mijn dochter werd verwond, in haar been. Dankbaar ben ik, dat haar leven gespaard bleef. Maar het is met dat been nooit weer helemaal goed gekomen."

Muurschilderingen

Daarna vertelt mevrouw Baramki nog een ander verhaal. "Afgelopen zomer, in juli, vond er een incident plaats waarbij ikzelf betrokken was. Er werd 's middags

Als er eenmaal vrede is, komt het gevoel van veiligheid vanzelf.

op de deur van ons huis gebonsd. Ik opende het luikje: daar stonden twee soldaten. Ik zei: 'Waarom bonst u op de deur? We hebben een bel...' Het antwoord was: 'Doe open; anders trappen we de deur in.' Ik riep: 'ik zou wat leeftijd betreft jullie moeder kunnen zijn; jullie moesten je schamen.' Intussen opende ik de deur. Ze stapten naar binnen, maar ik ging niet opzij en vroeg: 'Treden zo beschaafde mensen op?' Toen sloegen ze me in het gezicht en op het hoofd.

Ze liepen door en vonden mijn man in zijn studeerkamer. Het bleek dat er op ons huis, evenals op vele andere huizen, anti-Israëlische leuzen waren geschilderd. Dat hadden wij niet ge-

daan, maar mijn man werd wel gesommeerd om die leuzen binnen een half uur te verwijderen.

Mijn man legde uit, dat hij niet over verf en kwast beschikte, dus dat dat niet ging. Ze riepen: 'Dan ga je de gevangenis in...' Na een half uur kwamen ze inderdaad terug. Mijn man heeft toen de militaire commandant opgebeld, die hem in zijn functie als rector van de universiteit wel kent. De commandant heeft de twee soldaten toen opdracht gegeven ons verder met rust te laten. Ze zijn toen weggegaan. Maar iemand die niet de positie van mijn man heeft, zou er slecht aan toe zijn geweest. Als je huis beschilderd is met een leuze, kunnen ze je een boete

opeggen van 1500 shèkèl (ongeveer f 1600,-), of je gevangen nemen. Ook al heb je dat opschrift absoluut niet zelf op de muur van je huis geschilderd, je wordt er toch voor verantwoordelijk gesteld."

Ik vraag naar de inhoud van de leuzen die je overal opgeschilderd ziet: "Zijn er ook antisemitische leuzen bij?" Ze antwoordt gedeceerd: "Wat denkt u van ons? We zijn zelf semieten; de joden zijn onze neven. We zijn niet gekant tegen het joodse volk, wel tegen de behandeling die ons van deze regering ten deel valt."

Mijn volgende vraag is: "Hoe lang is de universiteit nu gesloten?" Mijn gastvrouw vertelt: "Vanaf januari 1988, dus nu 22 maanden; wel proberen de docenten de studenten in groepjes verder te helpen bij hun studie. Maar de vakken (bijv. scheikunde) waarbij een laboratorium of een werkplaats (bijv. de opleiding tot ingenieur) nodig is, daar komt natuurlijk niets van terecht."

Veiligheid

Telkens komt me een heel andere kwestie in gedachten, en die breng ik nu naar voren: "Mevrouw Baramki, de Nederlanders – en ook ik persoonlijk – hebben gezien hoezeer de joden geleden hebben tijdens de tweede wereldoorlog. Daarom hebben wij er alle begrip voor, dat het joodse volk behoefte heeft aan veiligheid. Maar een eventuele Palestijnse staat ziet het als een bedreiging."

Ze gaat uitvoerig in op mijn opmerking. "Daar kan ook ik in komen. Maar, afgezien nog van het feit dat de staat Israël zowel militair als economisch sterker is dan enige andere staat in het Midden-Oosten: men verkrijgt pas veiligheid wanneer men in een goede relatie staat tot zijn naburen; en die naburen, dat zijn allereerst wij." En verder: "De één voelt zich onveilig in een versterkte burcht, de ander woont in een tent en voelt zich toch veilig. Is er eenmaal vrede tussen hen en ons, dan zijn ook zij veilig. Wat mij betreft heeft een Palestijnse staat niet eens een leger te hebben." Ze denkt even na en zegt dan ook nog: "Die behoefte aan veiligheid accepteer ik, maar die mag niet gebruikt worden als voorwendsel om een ander volk te onderdrukken." Mevrouw Baramki heeft grote waardering voor de Israëlische vredesgroepen, maar: "helaas is hun invloed gering."

Mijn laatste vraag is: "Hebt u steun aan uw geloof?" Haar antwoord: "Ja, en zeker als ik eraan denk dat er iemand is – in wie ik geloof – die een moeilijke weg ging; maar na het kruis kwam zijn opstanding."

Ds. Snoek is emeritus predikant te Rotterdam. Onlangs is hij een paar weken in Israël geweest. In enkele artikelen geeft hij iets door van de gesprekken die hij voerde met oude vrienden en bekenden.

